

Dosarul nr. 2ra-1010/2022
2-21073617-01-2ra-22072022

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: N. Costăș)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bălți,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maievschi Vitalie
împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient
accesoriu Guțu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și
cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2021 Maievschi Vitalie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient
accesoriu Guțu Ion, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 2 000
de lei, prejudiciului moral în mărime de 4 000 de lei și cheltuielilor de judecată cu
titlu de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 500 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit procesului-verbal cu
privire la contravenție seria MAI04 nr.830977 din 02 martie 2020 întocmit de către
agentul constatator din cadrul IP Bălți, Guțu Ion, reclamantul a fost învinuit în
comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional și anume pentru
faptul că la data de 20 septembrie 2020 ora 14.00 aflându-se în curtea casei din
mun. XXXXX, str. XXXXX l-a numit cu cuvinte necenzurate și a strigat cu glas
tare în adresa lui Negrescu Ion, prin ce a tulburat ordinea și liniștea publică. Prin
decizia agentului constatator din cadrul IP Bălți, Guțu Ion din 02 martie 2020,
Maievschi Vitalie a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute
de art. 354 Cod Contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă
în mărime de 6 u.c. echivalent a 300 lei. Nefiind de acord cu decizia agentului
constatator, reclamantul a înaintat împotriva acesteia o contestație prin care a
solicitat anularea deciziei precum și a procesului-verbal cu privire la contravenție
din 02 martie 2020, încasarea prejudiciului material în sumă de 2 000 de lei și a
prejudiciului moral în mărime de 4 000 de lei, contestația respectivă fiind admisă
prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 noiembrie 2020, fiind anulat

procesul-verbal din 02 martie 2020 și decizia de sancționare a agentului constatator cu încetarea procesului pe motivul lipsei faptului contravenției.

A menționat că, acțiunile ilicite ale agentului constatator comise față de reclamant au influențat negativ asupra sănătății acestuia, cauzându-i un prejudiciu moral exprimat prin nervozitate și stres cu provocarea suferințelor psihologice. La fel, reclamantul a indicat că prin acțiunile ilicite a agentului constatator reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu material sub formă de cheltuieli suportate pentru asistența juridică în mărime de 2 000 de lei în cadrul procesului contravențional.

Totodată, a menționat că, la 30 martie 2021 în adresa Inspectoratului de Poliție Bălți a expediat o cerere prealabilă prin care a solicitat compensarea din contul agentului constatator IP Bălți în beneficiul reclamantului a sumei de 4 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu examinarea cauzei contravenționale nr. 5r-122/2020.

Prin răspunsul din 29 aprilie 2021 a Inspectoratului de Poliție Bălți nr. 34/23-11049 s-a refuzat în admiterea solicitărilor reclamantului, răspuns pe care reclamantul îl consideră neîntemeiat.

Prin hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Maievschi Vitalie împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Guțu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată a fost respinsă.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 16 noiembrie 2021 avocatul stagiatar Nadejda Luchianciuc în calitate de reprezentant al lui Vitalie Maievschi a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2022 a Colegiului Civil al Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate.

La 22 februarie 2022 reprezentantul apelantului Vitalie Maievschi, avocatul Nadejda Luchianciuc a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus de Maievschi Vitalie, s-a casat hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii. S-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Bălți al IGP al MAI în beneficiul lui Maievschi Vitalie prejudiciul material în cuantum de 2 000 de lei, prejudiciu moral în mărime de 1 000 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1 500 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că admiterea contestației depuse de către Vitalie Maievschi, cu anularea actelor întocmite în privința ultimului (a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator), demonstrează, inter alia, că la momentul sancționării contravenționale, agentul constatator nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, inclusiv circumstanțele care indicau la nevinovăția lui Vitalie Maievschi de comitere a faptei imputate și, în consecință ultimul eronat a fost sancționat, fiindu-i afectat dreptul la prezumția nevinovăției.

Instanța de apel a menționat, că un aspect important, în speță, este că apelantul-reclamant a pretins constatarea încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională. Or, această circumstanță reprezintă o încălcare esențială a drepturilor și libertăților constituționale ale reclamantului, în condițiile în care și art. 21 din Constituția Republicii Moldova garantează persoanelor prezumția nevinovăției.

Astfel, instanța de apel a menționat că potrivit art. 3 din Protocolul 7 CEDO este stipulat că atunci când o condamnare definitivă este ulterior anulată sau când este acordată grațierea, pentru că un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă din cauza acestei condamnări este despăgubită conform legii.

Prin urmare, emiterea de către agentul constatator a procesului-verbal și atragerea la răspundere contravențională prin emiterea deciziei de sancționare cu 6 u.c., constituie un temei care permite apelantului să solicite repararea prejudiciilor cauzate prin aceasta.

Subsecvent, instanța de apel a notat că, art. 13 alin. 1) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prevede repararea prejudiciului specificat la art.7 lit. a), c), g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

Aici, instanța de apel a accentuat că, pretenția lui Vitalie Maievschi privind încasarea prejudiciului atât din contul Ministerului Justiției al RM, cât și din contul IP Bălți, s-a stabilit că la caz, contravenția a fost constatată de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Bălți.

Astfel, ținând cont de faptul că în prezentul litigiu, reclamantul-apelant invocă repararea prejudiciului material în mărime de 2 000 de lei, cauzat în rezultatul unui proces contravențional care nu s-a soldat cu acțiuni de supunere ilegală la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată, este evident faptul că Ministerul Justiției al RM nu este responsabil de repararea acestui prejudiciu.

Ca urmare a faptului că reclamantul Vitalie Maievschi a formulat pretenții față de un pârât necorespunzător Ministerul Justiției, instanța de apel a concluzionat referitor la respingerea cerinței privind încasarea prejudiciului material și moral de la Ministerul Justiției.

Cu referire la pretenția lui Vitalie Maievschi privind încasarea de la IP Bălți al IGP al MAI a prejudiciului material și anume a cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale, a concluzionat în sensul admiterii acesteia.

Prin urmare, instanța de apel a notat că în speță, în vederea reparării prejudiciului material cauzat apelantului, va încasa beneficiul lui Vitalie Maievschi cu titlu de prejudiciu material suma de 2 000 lei de la Inspectoratul de Poliție Bălți.

La 06 iulie 2022, Inspectoratul de Poliție Bălți, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei eronat a interpretat și aplicat legea, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 17 mai 2022 și a expedit-o participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 02 iunie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d.154), astfel, recursul declarat la data de 06 iulie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 iulie 2022 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

La 26 august 2022, Maievschi Vitalie, a depus referință prin care a solicitat declararea acestuia inadmisibil.

Prin încheierea din 26 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bălți, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referințe au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimații au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Examinând temeiurile recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Bălți, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, cu casarea deciziei instanței de apel, a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi decizii din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurentul nu au prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Guțu Ion, Maievschi Vitalie a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 2 000 de lei, prejudiciului moral în mărime de 4 000 de lei și cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1 500 de lei.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 10 noiembrie 2021 a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Maievschi Vitalie împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Guțu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 17 mai 2022 a admis apelul depus de Maievschi Vitalie, a casat hotărârea din 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii. S-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Bălți al IGP al MAI în beneficiul lui Maievschi Vitalie prejudiciul material în cuantum de 2 000 de lei, prejudiciu moral în mărime de 1 000 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1 500 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluziile instanței de apel și primei instanțe sunt greșite.

În temeiul art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Art. 121 Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În sensul art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

De altfel, în temeiul art. 131 alin. (1) Cod de procedură civilă, explicațiile date de părți și intervenienți asupra circumstanțelor care le sunt cunoscute și care au importanță în proces urmează a fi verificate și evaluate deopotrivă cu celelalte probe. Explicațiile pot fi date oral sau în scris. Dacă partea audiată are mai mulți coparticipanți procesuali, instanța, în funcție de circumstanțele cauzei, determină necesitatea interogării tuturor coparticipanților sau numai a unora din ei.

Așadar, conform probelor prezentate, Colegiul atestă că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI04 nr.830977 din 02 martie 2020 întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Bălți, Guțu Ion, reclamantul a fost învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional și anume pentru faptul că la data de 20 septembrie 2020 ora 14.00 aflându-se în curtea casei din mun. XXXXX, str. XXXXX l-a numit cu cuvinte necenzurate și a strigat cu glas tare în adresa lui Negrescu Ion, prin ce a tulburat ordinea și liniștea publică.

Prin decizia agentului constatator din cadrul IP Bălți, Guțu Ion din 02 martie 2020, Maievschi Vitalie a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 6 u.c. echivalent a 300 lei.

Actele cauzei mai denotă că nefiind de acord cu decizia agentului constatator, reclamantul a înaintat împotriva acesteia o contestație prin care a solicitat anularea deciziei precum și a procesului-verbal cu privire la contravenție din 02 martie 2020, încasarea prejudiciului material în sumă de 2 000 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 4 000 de lei, contestația respectivă fiind admisă prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 12 noiembrie 2020, fiind anulat procesul-verbal din 02 martie 2020 și decizia de sancționare a agentului constatator cu încetarea procesului pe motivul lipsei faptului contravenției.

Ulterior, la 30 martie 2021 în adresa Inspectoratului de Poliție Bălți, Maievschi Vitalie a expediat o cerere prealabilă prin care a solicitat compensarea din contul agentului constatator IP Bălți în beneficiul reclamantului a sumei de 4 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli suportate în legătură cu examinarea cauzei contravenționale nr. 5r-122/2020.

Prin răspunsul din 29 aprilie 2021 a Inspectoratului de Poliție Bălți nr. 34/23-11049 s-a refuzat în admiterea solicitărilor reclamantului, răspuns pe care reclamantul îl consideră neîntemeiat.

Conform art. 20 alin. (1) și (2) din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Conform art. 1 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.

Potrivit art. 2 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, acțiuni ilicite constituie acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).

Conform art. 3 alin. (1) lit. d) din aceeași Lege, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată.

Totodată, art. 6 lit. a) și b) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, stabilește că dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare și scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Art. 7 al aceleiași legi, stabilește că în cazurile menționate la art. 3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: a) salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite; b) pensia sau indemnizația a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal și ținerii sub arest; c) averea (inclusiv depunerile bănești și dobânzile aferente, obligațiile împrumuturilor de stat și câștigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanța judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum și averea sechestrată; d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinței judiciare și cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acțiunile ilicite; e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică; f) cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea față de aceasta a unor acțiuni ilicite (a maltratării); g)

cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească.

Conform art. 13 alin. (1) din aceeași Lege, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit. a), c)-g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

În sensul art. 384 alin. 2 lit. u) Cod contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

În virtutea art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Prin prisma art. 14 al aceleiași legi, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. Subdiviziunile specializate sunt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate. Prin ordinul ministrului afacerilor interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală. Structura și regulamentele de activitate a subdiviziunilor specializate se aprobă de către ministrul afacerilor interne.

În temeiul art. 15 alin. (1)-(3) al aceleiași legi, Poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – unități ale Poliției cu personalitate juridică, de competență teritorială corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care sunt amplasate și își desfășoară activitatea în teritoriul unității administrativ-teritoriale în baza regulamentelor de organizare și funcționare aprobate de șeful Inspectoratului General al Poliției.

Conform art. 15-17 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12 noiembrie 2019, Inspectoratul are în subordinea sa: 1) subdiviziuni specializate; 2) subdiviziuni teritoriale. În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, la propunerea șefului Inspectoratului, prin ordin al ministrului afacerilor interne, se înființează subdiviziuni specializate, inclusiv subdiviziunea care va avea calitatea de organ de urmărire penală. Subdiviziunile specializate reprezintă entități ale Poliției de competență teritorială generală, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.

Deci, Inspectoratul de Poliție Bălți, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi desinestător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

În acest context, instanța de recurs consideră că, în speță Inspectoratul de Poliție Bălți nu poate avea calitate procesuală de pârât, dat fiind faptul că prin efectul legii, nu poate fi subiect desinestătător în raportul obligațional de răspundere civilă.

Deci, acțiunea depusă de Maievschi Vitalie este îndreptată către un pârât necorespunzător.

Ca urmare a faptului că reclamantul Maievschi Vitalie a formulat pretenții față de un pârât necorespunzător, instanța de apel eronat a admis parțial acțiunea, această soluție urmând a fi respinsă de către instanța de recurs.

Astfel, la acest capitol există soluții ale Curții de la Strasbourg cum este și în cazul Iordan Iordanov c. Bulgariei din 02 octombrie 2009, par. 47, unde Curtea a reiterat că divergențele jurisprudențiale sunt inerente oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond din cadrul unei jurisdicții teritoriale.

De asemenea, Curtea a recunoscut că este inerentă adoptarea de soluții diferite într-un sistem alcătuit dintr-un ansamblu de instanțe competente să soluționeze în fond într-o anumită jurisdicție teritorială (CtEDO, Sansos Pinto c. Portugaliei, 2008), ba chiar în cadrul aceleiași jurisdicții (CtEDO, Unedic c. Franței, 2008). Mai mult, s-a decis că dacă instanța a motivat în mod corespunzător hotărârea la finalul unei proceduri contradictorii în care părțile au avut ocazia de a-și prezenta punctele de vedere, simplul fapt că ea este diametral opusă față de soluțiile pronunțate de alte instanțe sesizate cu cereri similare nu conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice (CtEDO, Marea Cameră, Nejdet Şahin și Perihan Şahin c. Turciei, 2011, para. 67).

Mai mult, instanța de la Strasbourg consideră că pentru unificarea jurisprudenței nu este suficientă pronunțarea unei hotărâri de speță de către instanța supremă, ci trebuie căutată o soluție căreia legea națională să îi confere o autoritate interpretativă obligatorie față de toate instanțele inferioare, cum este recursul în interesul legii (CtEDO, Ștefănică c. României, 2010, para. 37).

Luând în considerație cele constatate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bălți, a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond și de a emite o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Maievschii Vitalie, se respinge.

În conformitate cu art. 444 și 445 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Bălți.

Se casează decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea 10 noiembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maievschi Vitalie împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Guțu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Maievschi Vitalie împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți și Ministerul Justiției, intervenient

accesoriu Guțu Ion cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic

Galina Stratulat